

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 30. 12. 1956, sp. zn. Cz 643/56

Číslo: 78/1957

Právní věta:

Závěť, i když obsahuje jen ustanovení o odkazu jedné movité věci, musí mít náležitosti §§ 541 a násl. obč. zák.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 30.12.1956

Spisová značka: Cz 643/56

Číslo rozhodnutí: 78

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Odkaz, Projednání dědictví, Závěť

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Státní notářství v Děčíně odkázalo Československý stát, zastoupený okresním národním výb. v Děčíně, aby uplatnil nárok na dědictví po Marii L. jako odúmrtě podle § 513 obč. zák. tím způsobem, že podá žalobu o neplatnosti závěti ze dne 16. března 1955. K podání žaloby určilo lhůtu jednoho měsíce a Československý stát žalobu o neplatnosti závěti podal ve stanovené lhůtě proti dědici ze závěti Františku L.

Lidový soud v Děčíně vyslovil, že dopis ze 16. března 1955, zejména dovětek na rubu tohoto dopisu, který zemřelá Marie L. před svou smrtí zaslala žalovanému, není platnou závětí. Dále vyslovil, že se ustanovení dovětku shora citovaného dopisu považuje za odkaz zlatých tříplášťových hodinek pro žalovaného.

Žalovaný František L. podal odvolání jen do první části rozsudku lidového soudu a výslovně uvedl, že výrok ohledně zlatých hodinek nenapadá. Žalobce pak odvolání nepodal.

Krajský soud v ústí nad Labem rozsudek lidového soudu v napadené části potvrdil, v další nenapadené části zůstal rozsudek nedotčen.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem, že rozsudkem lidového soudu v Děčíně, pokud jím bylo vysloveno, že ustanovení dopisu zůstavitelky Marie L. ze dne 16. března 1955 na rubu tohoto dopisu ohledně zlatých pánských tříplášťových hodinek se považuje za odkaz pro žalovaného, byl porušen zákon.

Odůvodnění:

Krajský soud v Ústí nad Labem ve svém výroku uvedeném v rozsudku dospěl k závěru, že dopis, o který jde, resp. část psaná na druhé straně, nemá náležitosti §§ 541, 542 obč. zák. a není tudíž platnou závětí. Rovněž lidový soud v Děčíně měl za to, že uvedený dopis nemá formálních náležitostí §§ 541, 542 obč. zák. a tomuto názoru dal výraz v první části svého rozsudečného výroku. Naproti tomu však měl lidový soud za to, že ustanovení o zlatých hodinkách nutno při výkladu ve smyslu § 538 obč. zák. pokládat za odkaz podle § 537 obč. zák., a proto ve druhé části rozsudečného výroku vyslovil, že ustanovení dopisu ohledně hodinek se považuje za odkaz pro žalovaného.

Obě části rozsudečného výroku lidového soudu si navzájem odporují. Jestliže totiž dopis zůstavitelčin ze dne 16. března 1955, resp. dodatek na jeho rubu, není platnou závětí pro nedostatek náležitostí podle § 541, 542 obč. zák., pak nemůže být tento dodatek platný ani jako odkaz. Vždyť i pro odkaz kromě speciálního ustanovení § 537 druhé věty obč. zák. přiměřeně platí ustanovení o dědictví a dědici (§ 537 první věta obč. zák.) a kromě toho každá závěť, i když obsahuje jen ustanovení o odkazu jedné movité věci, musí mít náležitosti §§ 541 a násl. obč. zák. Nemá-li tedy dopis ze 16. března 1955, resp. dodatek k němu, náležitosti závěti podle § 541 a násl. obč. zák., nemůže být jím platně zřízen ani odkaz hodinek, o které jde. Jestliže tedy lidový soud v Děčíně si věc vyložil jinak, porušil zákon v ustanovení §§ 541, 542 obč. zák.